

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (toliau – LSMU) pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencinę priemonę „Parodomieji projektai ir informavimo veikla“, nuo 2024 m. balandžio mėn. įgyvendina projektą „**Fitogeninių preparatų kompozicijų panaudojimas melžiamų karvių didžiojo prieskrandžio mikrobiotos optimizavimui, produkcijos didinimui ir sveikatingumo gerinimui**“ Nr. 23PA-KK-23-1-05574-PR001.

2024 m. lapkričio mėn. įvyko pirmieji dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių narių susitikimai, kurių metu projekte dalyvaujantys LSMU mokslininkai pateikė informacijos apie projekto įgyvendinimo tikslus, eigą, metodikos subtilybes. Taip pat supažindino dalyvavusius ūkio subjektus ir jų atstovus su fitogeninių preparatų rinka ir jų nauda karvių organizmo funkcijoms bei gerovei, patirtimi naudojant aukščiau minėtus preparatus Europoje ir Lietuvoje, priminė galvijų virškinimo sistemos fiziologinius ypatumus, melžiamų karvių didžiojo prieskrandžio morfologinius ypatumus ir mikrobiotos svarbą bei Europos Sąjungos patirtį gerinant pieno kokybę ir didinant produktyvumą. Susitikimų metu vykusiose diskusijose taip pat buvo aptartos grupės narių ūkiuose vyraujančios problemos ir galimi jų sprendimo būdai.

Remiantis Jungtinių Tautų organizacijos skelbiama informacija, iki 2050 m. prognozuojama pasaulio gyventojų populiacijos didėjimo tendencija, tad, atsižvelgiant į tai, neišvengiamas ir maisto poreikio didėjimas. Atrajotojai virškina daug ląstelienos turinčius augalus, augančius augalininkystei netinkamose žemėse, ir juos paverčia gyvulinės kilmės maisto medžiagomis, tad gali prisidėti prie pasaulinio maisto tiekimo ir maisto sistemos tvarumo. Tinkamai reguliuojant atrajotojų didžiojo prieskrandžio mikrobiotą, galima padidinti pieno produkcijos gamybą nedidinant ūkininkauti skirtų žemės plotų ir užtikrinti saugią ir kokybišką maisto produkciją. Ypač svarbus veiksnys – karvių sveikatingumas, lemiantis ne tik pačių gyvulių gerovę, bet ir didžiojo prieskrandžio parametrus bei visą karvių produkcijos ciklą. Kaip žinia, sveikos karvės yra ne tik laimingesnės, bet ir pasižymi didesniu efektyvumu, o tai tiesiogiai atsispindi ir pieno, ir mėsos gamyboje. Vienas svarbiausių aspektų, turinčių įtakos karvių sveikatingumui, – mityba. Subalansuotas pašarų racionas užtikrina, kad karvės gauna visų būtinų maistinių elementų ir leidžia pastaruosius efektyviai panaudoti pieno gamybai ir svorio priaugimui. Streso mažinimas, tinkama reprodukcinė sveikata ir optimalus gyvulių produktyvumas yra neatsiejami nuo sveikatingumo. Karvių sveikatingumo palaikymas, streso mažinimas užtikrina jų fizinę gerovę, sudaro palankias sąlygas aukšto produktyvumo lygio plėtočiai. Svarbu pažymėti, kad egzistuoja glaudi šių veiksnių sanglauda, dėl kurios formuojama visuma, galinti padėti karvėms tapti produktyviais ūkininkavimo subjektais ir sveikais gyvūnais. Skiriant atidų dėmesį karvių sveikatingumui, ne tik pageriname didžiojo prieskrandžio parametrus, bet ir formuojame sveiką, darnią ir produktyvią ūkininkavimo aplinką. Vienas iš būdų karvių sveikatingumui gerinti – karvių mitybos papildymas fitogeniniais preparatais, kurie

pasižymi daugialypiu poveikiu įvairioms gyvūnų rūšims, įskaitant karves. Projekto eiga naudojant fitogeninius preparatus, veiklos aktualijos bei gauti duomenys bus pristatomi tolimesniuose suplanuotuose informavimo renginiuose ir dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių narių susitikimuose.

Projektas yra finansuojamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtros ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšų. Dėl išsamesnės informacijos projekto įgyvendinimo klausimais prašome kreiptis į LSMU Veterinarijos tęstinio mokymo ir konsultavimo centro vadovą dr. Giedrių Palubinską (mob. +370 616 19245, el. paštas giedrius.palubinskas@lsmu.lt).